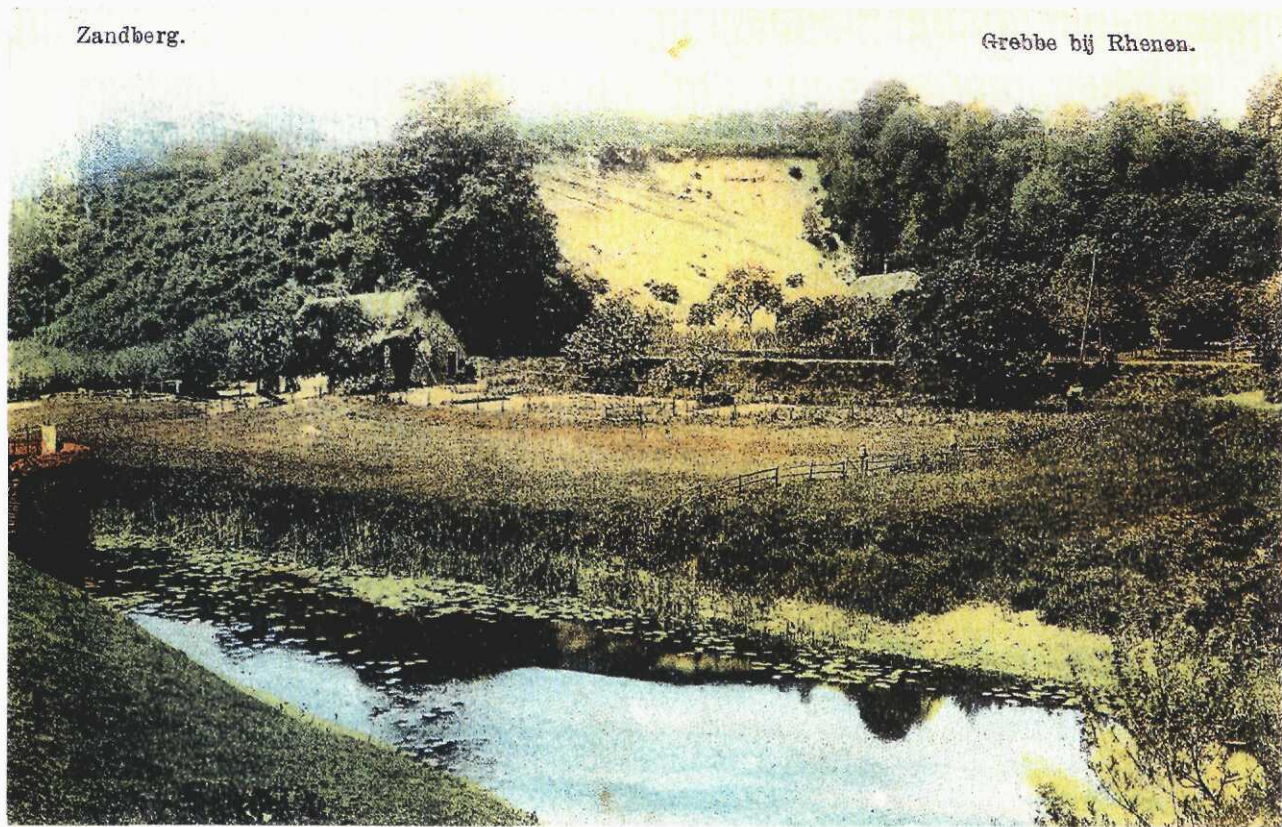

Schilderij van Wilhelm Tramp uit 1913 waarschijnlijk voorstellende gezicht op de Grebbeberg vanaf één van de meest westelijke bastions van de vestingwerken rondom de Grebbesluis. Het schilderij kon worden aangeschaft uit een gift van een verenigingslid.

Zandberg.

Grebbe bij Rhenen.

Afbeelding van de 'Zandberg' aan de zuid-oostkant van de Grebbeberg in de nabijheid van de sluis; ansichtkaart anno 1910 (collectie museum Het Rondeel)

Rhenen met reden?

*Michel Sijnesael,
conservator*

Gemeentemuseum Het Rondeel heeft onlangs een schilderij aangeboden gekregen dankzij een financiële gift van ons verenigingslid, de heer W.C. Snoek te Zaandijk. Het betreft vermoedelijk een voorstelling van de Rhenense Grebbeberg.

Het betreft hier een olieverf op doek op een omvangrijk formaat; 100 x 75 cm (breedte x hoogte).

Het werk is gesigneerd en gedateerd: **Wilhelm Tramp, D'dorf, 1913.**

Navraag bij de Rijksdienst voor Kunsthistorische Documentatie voert ons met deze gegevens niet veel verder.

Er blijkt geen Duitse kunstenaar met die naam gedocumenteerd te zijn, noch bekend vanuit de Düsseldorfer Mahlerschule. Een andere vraag is of de vermelding D'dorf duidt op de herkomst van de schilder, of wellicht het schilderij.

Hierbij ga ik vooralsnog uit van de eerste mogelijkheid.

Resteert het jaartal **1913** als mogelijk houvast.

Het gemeentemuseum is tevens in het bezit van een gezicht op de Grebbeberg, gezien vanaf destijds de Grebbesluis door **Henri van Lerven** (1875 - 1954). Wat bij nadere beschouwing blijkt, is dat in het begin van deze eeuw de Grebbeberg aan de oostzijde nog niet zo'n weelderige begroeiing kent als momenteel.

Plaatsen we beide werken naast elkaar dan lijkt het mogelijk dat het inderdaad een gezicht op diezelfde Grebbeberg kan zijn, maar vanuit een standpunt nog dichter naar de berg zelf. Echter in tegenstelling tot het werk van Van Lerven, toont het schilderij geen boerderijen die destijds aanwijsbaar onder de Grebbeberg lagen. Ook laat Van Lerven al de zandafgraving zien op de zogenaamde Zandberg, waar op het werk van Tramp geen sprake van is.

Een opvallend afwezig aspect is verder enige aanduiding naar de tram die destijds al onderlangs de Grebbeberg liep. De bomenrij onder aan de bosrand is hiermee eerder in tegenspraak.

Het werk van **Wilhelm Tramp** is vrij 'zwaar' van toon geschilderd en bestaat welbeschouwd uit drie hoofdcomponenten. Centraal is de bergrug over de hele breedte van het werk, een grijze, vrij sombere lichtpartij daarboven en de voorgrond waar de aandacht getrokken wordt via een boom- en waterpartij naar een aantal grazende koeien. De contouren van de bergrug doen nog het meest denken aan die van de Grebbeberg uit vroeger prenten en ansichten.

De voorgrond in combinatie met de waterpartij kan mogelijk de vorm aangeven van de verdedigingswerken zoals die onder aan de Grebbeberg aanwezig zijn. De kracht van het schilderij ligt hoofdzakelijk in het 'monumentale groen' dat de voorstelling domineert.

Een schilderij dat in mijn ogen als thema de natuur pur sang verbeeldt.

En een werk dat in ieder geval aan een 'schoonmaakbeurt' toe is zodat de kleurpartijen helderder op zullen lichten.

Ingeval het daadwerkelijk de Grebbeberg voorstelt, vormt het schilderij uiteraard een dankbare aanvulling op de cultuur- en kunsthistorische Rhenense collectie. Voor de komende tijd hoop ik daarom ook op meer argumenten die de toeschrijving Grebbeberg meer aannemelijk maken.

Beschrijving en formaat van het werk maken het moeilijk het schilderij permanent in het museum tentoon te stellen. Vanaf 1 oktober wordt het daarom tot en met het eind van het jaar geëxposeerd in de hal van het gemeentekantoor, tegenover de balie. Mogelijk dat er hierdoor meer aanwijzingen voor de plaatsaanduiding kunnen komen.